

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2024 Νόμος του 2024»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Χρύσης Παντελίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Ονούφριος Κουλλά

Σάβια Ορφανίδου

Άριστος Δαμιανού

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρίστος Χριστοφίδης

Σταύρος Παπαδούρης

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάριος Μαυρίδης

Αλέκος Τρυφωνίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Ιανουαρίου 2024. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Επίτροπος Αγροτικών Πληρωμών, συνοδευόμενος από εκπροσώπους του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ), καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Ηλίας Μυριάνθους.

Ο προϋπολογισμός του ΚΟΑΠ για το έτος 2024 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €16.129.050 και συνολικά έσοδα ύψους €15.745.300, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από κρατική χορηγία ύψους €14.800.000 και από τόκους ύψους €705.000.

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες για το έτος 2024 αφορούν στα ακόλουθα:

1. Δαπάνες προσωπικού (€12.126.190).
2. Λειτουργικές δαπάνες (€2.790.640).
3. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€1.212.220).

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, αποστολή του ΚΟΑΠ είναι η διαχείριση των κονδυλίων που διατίθενται στον τομέα της γεωργίας στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Στα κονδύλια αυτά περιλαμβάνονται τα ποσά που αναλογούν στην κοινοτική χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Επενδύσεων, το μερίδιο της εθνικής συγχρηματοδότησης, όπως προνοείται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, καθώς και οποιεσδήποτε συμπληρωματικές ενισχύσεις δύναται να καταβάλλει η Κυπριακή Δημοκρατία από εθνικούς πόρους.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στο πλαίσιο της άσκησης των δραστηριοτήτων και αρμοδιοτήτων του ο ΚΟΑΠ κατά το έτος 2024 προβλέπεται να καταβάλει τις ακόλουθες πληρωμές:

1. Ποσό ύψους €8 εκατομ. για τη στήριξη των Κοινών Οργανώσεων Αγοράς, το οποίο θα χρηματοδοτηθεί σχεδόν εξ ολοκλήρου από την ΕΕ.
2. Ποσό ύψους €48 εκατομ. περίπου για την καταβολή άμεσων ενισχύσεων στο πλαίσιο του Σχεδίου Ενιαίας Εκταρικής Επιδότησης, καθώς και των άμεσων ενισχύσεων για την κτηνοτροφία, το οποίο χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από την ΕΕ.
3. Ποσό ύψους €39 εκατομ. περίπου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, το οποίο θα συγχρηματοδοτηθεί από την ΕΕ κατά ποσοστό περίπου 53% και το υπόλοιπο 47% από εθνικούς πόρους.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος ο Επίτροπος Αγροτικών Πληρωμών δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο ΚΟΑΠ από το έτος ίδρυσής του μέχρι σήμερα έχει καταβάλει προς τον αγροτικό τομέα συνολικά κονδύλια ύψους €2,11 δις, τα οποία προέρχονται από ευρωπαϊκά ταμεία, καθώς και από εθνικούς πόρους.

2. Σκοπός και στόχος του ΚΟΑΠ είναι η έγκαιρη και κυρίως η έγκυρη καταβολή των επιδοτήσεων προς τον αγροτικό τομέα, καθότι ο οργανισμός υπόκειται σε αυστηρούς ελέγχους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οποιαδήποτε παρατυπία δυνατόν να επιφέρει αρνητικές συνέπειες ως προς τη χρηματοδότηση που παρέχεται στη Δημοκρατία από τα ευρωπαϊκά ταμεία.
3. Ο ΚΟΑΠ τα τελευταία χρόνια έχει θεσπίσει διαδικασίες για ενίσχυση της διαφάνειας στην εξέταση των αιτήσεων και στην καταβολή των πληρωμών, ώστε να ικανοποιεί τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με τους ελέγχους που διενεργεί.
4. Ο ΚΟΑΠ από το έτος 2023 εφαρμόζει τη νέα ΚΑΠ 2023-2027 και καλείται να διαχειριστεί περίπου 30 000 αιτήσεις αγροτικών πληρωμών, αριθμός πολύ μεγάλος βάσει αναλογίας πληθυσμού σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη. Συνεπώς, δημιουργείται αυξημένο διοικητικό κόστος για τον οργανισμό στην προσπάθειά του να αντεπεξέλθει αποτελεσματικά και έγκαιρα στην αποστολή του, δεδομένου και του κατατεμαχισμού της γεωργικής γης και της ιδιαίτερης μορφολογίας του εδάφους στην Κύπρο.
5. Ο ΚΟΑΠ κατά τον μήνα Δεκέμβριο του 2023 έχει καταβάλει πληρωμές που ανταποκρίνονται σε ποσοστό ύψους 85% των αιτήσεων. Ωστόσο, λόγω των νέων μέτρων, διαδικασιών και ελέγχων που απαιτούνται στο πλαίσιο εφαρμογής της νέας ΚΑΠ, διαπιστώνονται ορισμένες καθυστερήσεις στην καταβολή των επιδοτήσεων. Στόχος του ΚΟΑΠ είναι η ολοκλήρωση της διαδικασίας καταβολής των επιδοτήσεων σε σχέση με εκκρεμούσες αιτήσεις εντός του μηνός Ιανουαρίου του 2024.
6. Ο προϋπολογισμός λειτουργίας του ΚΟΑΠ για το έτος 2024 παρουσιάζει αύξηση κατά 16,5% σε σχέση με τον προϋπολογισμό του προηγούμενου έτους, η οποία οφείλεται κυρίως στις αυξημένες δαπάνες προσωπικού λόγω περίληψης πρόνοιας για αναγνώριση ως συντάξιμης της υπηρεσίας ενενήντα έξι υπαλλήλων του οργανισμού στο πλαίσιο της

εφαρμογής του νέου συνταξιοδοτικού σχεδίου, της παραχώρησης ετήσιων προσαυξήσεων, της αύξησης της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής και της συνακόλουθης αύξησης των συνεισφορών του εργοδότη στα διάφορα ταμεία. Επιπροσθέτως, παρουσιάζονται αυξημένες λειτουργικές δαπάνες, συνεπεία κυρίως της περίληψης αυξημένης πρόνοιας για πληρωμή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα επί των αναμενόμενων εσόδων από τραπεζικούς τόκους καταθέσεων προθεσμίας και της αύξησης στις τιμές των καυσίμων.

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος, κατατέθηκε αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, στο οποίο περιλήφθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία καθορίζεται η μισθοδοτική ανέλιξη μόνιμων υπαλλήλων και εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου του οργανισμού στις μισθολογικές κλίμακες Α2, Α5 και Α7(ii) κατ' αντίστοιχο τρόπο ως περιλήφθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό του 2024 για τους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα σύμφωνα με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2023.

Στο στάδιο της εξέτασης του προϋπολογισμού την επιτροπή απασχόλησαν ζητήματα τα οποία αφορούν μεταξύ άλλων στην αδυναμία των νέων γεωργών που εγκρίνονται για ένταξη στα σχέδια επιδότησης του ΚΟΑΠ για εξεύρεση δανειοδότησης από πιστωτικά ιδρύματα για σκοπούς κάλυψης της συνεισφοράς τους, στο μέτρο προσωρινής έκτακτης στήριξης των γεωργών και των αιγοπροβατοτρόφων που έχουν επηρεαστεί από τις επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία, στην επιβολή προστίμων σε σχέση με παρατυπίες που παρατηρούνται από γεωργούς κατά την υλοποίηση των αγροτικών προγραμμάτων, καθώς και στην περίοδο καταβολής των πληρωμών.

Συναφώς, ο Επίτροπος Αγροτικών Πληρωμών δήλωσε μεταξύ άλλων σε σχέση με τα πιο πάνω ζητήματα τα ακόλουθα:

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθορίζει ως περίοδο καταβολής των επιδοτήσεων την περίοδο μεταξύ Ιουνίου και Δεκεμβρίου κάθε έτους, ενώ ο ΚΟΑΠ ολοκληρώνει το μεγαλύτερο μέρος των πληρωμών εντός του μηνός Δεκεμβρίου.
2. Ο ΚΟΑΠ έχει καταβάλει εντός του μηνός Δεκεμβρίου 2023 ποσό ύψους €7 εκατομ. αναφορικά με την έκτακτη στήριξη των αιγοπροβατοτρόφων που έχουν επηρεαστεί από τις επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία.
3. Αποτελεί γεγονός ότι οι νέοι γεωργοί που εντάσσονται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξασφάλιση δανειοδότησης από τα πιστωτικά ιδρύματα για την κάλυψη του ποσού της συνεισφοράς τους, παρότι η αίτησή τους για ένταξη στα προγράμματα συνοδεύεται από την εκ μέρους τους υποβολή σχεδίου βιωσιμότητας και η χρηματοδότηση τέτοιων προγραμμάτων είναι διασφαλισμένη σε μεγάλο βαθμό από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους. Για τον σκοπό αυτό ο ΚΟΑΠ έχει προβεί σε διαβήματα προς το Υπουργείο Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης με σκοπό την εξεύρεση λύσης σε συνεννόηση με τα πιστωτικά ιδρύματα.
4. Ο ΚΟΑΠ, μέσω της δυνατότητας δορυφορικής παρακολούθησης των καλλιεργειών, είναι πλέον σε θέση να προβαίνει σε υποδείξεις προς τους γεωργούς για οποιεσδήποτε παρατυπίες παρατηρούνται κατά την υλοποίηση των αγροτικών προγραμμάτων και να απαιτεί τη συμμόρφωσή τους, γεγονός που συμβάλλει στη μείωση των προστίμων που επιβάλλονται.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της τοποθέτησης της επιτροπής επί του προτεινόμενου προϋπολογισμού, με πλειοψηφία των μελών της, αποφασίσθηκε όπως πέραν των προαναφερόμενων τροποποιήσεων στο κείμενο ενσωματωθεί και πρόνοια βάσει της οποίας ουδεμία δαπάνη δύναται να διενεργηθεί για την αγορά υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα, με εξαίρεση για υφιστάμενες συμβάσεις τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο, χωρίς

προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της, πρόνοια η οποία συνάδει με αντίστοιχη ρύθμιση που περιλήφθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό του 2024.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

30 Ιανουαρίου 2024

Αρ. Φακ.: 23.01.065.012-2024

ΑΚ/ΜΓ/ΘΚ